

Betűk születnek a mondatokból...

Uj módszerekkel emelik az általános iskolák színvonalát

— Bő-cő-mő-ső — így belüzzetlik a kis elsősök az iskolákban azokat a számukra furesán rajzolgotott vonalakat, amelyeket a tanító bácsi vagy néni ír nekik a táblára. Huszonhárom nap alatt el is sajátítgatják a betűket, szépen lassan papírra is vetik, miközben a nagy buzgalomtól még nyelvüket is kiöltik segítségül.

Ennek az eddigi módszernek azonban rendkívül nagy hibája, hogy amikor azután a betűk összerakására, vagyis az olvasásra kerül a sor, sehogy sem megy a dolog és bizony nagy fáradságba kerül a tanítónak, amíg meg tudja érteni, mint áll össze a sok ső, mő, cő meg dő értelmes magyar szóvá, a szavakból mondatokká. Ezen a nehézségen akarnak most segíteni igen érdekes új fajta módszerrel:

a globális vagy kibontó módszerrel.

Szegeden még egy általános iskolában sem tanítanak így, de az országban már hetven iskolában bevezették kísérletként. Ha a tanév során beválik, akkor jövőre az egész országban ezzel a módszerrel oktatnak majd.

A kibontó módszer legfontosabb elve abból áll, hogy nagyobb önállóságra szoktassa a gyermekeket, ne szajkózással tanítsák őket, hanem játékos módon szerettessék meg vele a tanulást. Ez a módszer tehát a gyermek lélektani fejlődésének útját követi és az iskolába került fiúk, leányok tulajdonképpen ott folytathatják, ahol odahaza abbahagyták. Játsszanak.

A megfigyelési fejlesztik ki

bennük játékos módszerrel. A megfigyelést fejlesztő gyakorlatok készítik elő tulajdonképpen az olvasást. A tanító a gyermekek környezetében lévő tárgyakra hívja fel a figyelmet. Az asztalra különböző holmikat, füzetet, könyvet, ceruzát, esetleg kis játékszállat, játékbutorokat tesz ki.

— Forduljatok el gyerekek, — adja ki a vezényszót.

Mire visszafordulhatnak, az asztalon néhány tárgyat felcserélve találhatnak. A felszólításra sorra jelentkeznek, hogy ez sem ott volt, amaz sem ott volt s közben megtanulják, hogy mi jellemzi az egyes tárgyakat, eszközöket, mi van jobbra és mi van balra.

A megfigyelést ezután olyan formákra irányítja a tanító a gyermekeknél, amelyek a nagybetűk alapformáinak elemei.

Igy például az emberi fejfel az O betűt, a bal fülel a C-t, az asztal lapjával és lábával a T betűt és így tovább.

Pista, Laci, Rózsi, Márta

— írja fel ezután a tanító a kis nebulók neveit vagy esetleg kis névjegyet is készít számukra. Régi bölcsmondás ugyanis, hogy minden ember számára legkedvesebb szó: a saját neve. A számára legérdekesebb jelképpel, tehát saját nevének jelképpel, írásképpel hódítja meg a tanulót a kibontó módszer pedagógusa. Később összehasonlíti a névtáblákat és akkor mindenki kiválasztja közzéle a magát.

A továbbiakban már bátran lehet más szavakat is felírni, sőt

egész mondatokat.

— Nyiss ablakot! Töröld le a táblát! — írja fel a tanító s nyomban el is végezteti ezt a feladatot, hogy megrögződjék az írásképp és jelentése. Október végére így már 150—200 szóra szaporodik az első általános iskolások szóképtudása. Ezekből fokozatosan kihámozza, kibontják az ismétlődő elemeket, ismétlődő szóttagokat, betűket. Miután felismerte a

szavakat, sokkal könnyebb számára az abban rejtőző szórészeket, hangokat vagyis betűket felismerni, melyek mindegyike értelmes mondatokból születik meg számára.

Észre sem veszi az első osztály és a nagy játékoság mellett három hét alatt mindenki folyékonyan olvas, az év végére kisbetűkkel összekapcsoltan ír is, kérdésekre írásban válaszol, sőt egyszerűbb mondatokat fogalmaz is.

A valósághoz kapcsolódik

ebben a tanítási módszerben minden és nem követel sem többet, sem kevesebbet a gyermektől, mint ami az adott pillanatban tőle telik. A kibontó módszer a tanuló képességeit, saját törvényei szerint akarja belülről kibontakoztatni. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy sokkal gyorsabban és eredményesebben lehet így főként az olvasást elsajátíttatni, de hasonlóképpen az írást is.

Az idei tanév megmutatja majd ennek a módszernek gyakorlati hasznát és előnyeit, amelyek a színvonalukban egyre emelkedő általános iskoláinkat még fejlettebbé teszik.

L. Z.

Három kiváló szegedi diákot kitüntetett a kultuszminisztérium

A négy országos nagydíj egyikét Levendél László kapta

A Magyar Egyetemisták és Főiskolások Egységes Szervezete — MEFESZ — amint arról vasárnapi számunkban írtunk — Budapesten megrendezte első országos oktatási értekezletét. Ebből az alkalomból az ország legkitűnőbb diákjait, ösztöndíjjal és elismerő oklevéllel tüntette ki a kultuszminisztérium. A kitüntetett diákok mindegyike nemcsak szakmai szempontból válik ki a többiek közül, de a közösségi munka, a társadalmi munka szempontjából is. Az új diáktípust igyekeznek ezek a fiatalok kialakítani, aki — Révai elvtárs szavaival — a szakmai tudás mellett nem hanyagolja el a közelet iránti kötelességeit sem.

A 2500 forintos nagydíjat az országban összesen négyen kapják meg, köztük Levendél László szegedi szigorító orvos, az Apáthy István népi kollégium igazgatója, Levendél László a felszabadulás utáni első időktől kezdve tevékenyen részt-

vesz a diákmozgalmi munkákban. Megszervezője volt a szegedi Medikus Körnek, mint az első kari egyesületnek. A Szegedi Egyetemi Ifjúsági Szövetség létrehozásában is fontos szerepe volt és az elmúlt tanévben ott a főtitkári tisztet töltötte be. Eredményes munkát végzett a NÉKOSZ szegedi megszervezésében és vezetésével lett az Apáthy népi kollégium a legjobb kollégiuma az országnak. Mindezek mellett minden szigorlatát kitűnő eredménnyel tette le.

A 300 forintos ösztöndíjat Szegedről Király József bölcsész hallgató, a MEFESZ szegedi csoportjának elnöke és Csorba Lajos orvostanhallgató, az Apáthy kollégium titkára kapta meg. Király József mint tanuló körü szervező végzettségű eredményes munkát és most van sajtó alatt a tanuló körök munkájáról szóló könyve. Csorba Lajos a Medikus Kör és az Apáthy kollégium munkájában töltött be jelentős szerepet és amióta népi kollégista, minden szigorlatát kitűnően tette le.

A kitüntetett diákoknak dr. Szánthó György miniszteri osztálytanácsos nyújtotta át az oklevelet és a jutalmakat, utána pedig Ortutay Gyula kultuszminiszter fejezte ki nekik elismerését.

Hivatalos Közlemények

A »Közvetlenül termő amerikai szőlőből szűrt bor forgalmának szabályozása« tárgyra vonatkozó részletes hirdetmény megtekinthető a hatósági hirdetőtáblán: Bérház kapu alatt, a vámhivataloknál, valamint a közig. kirendeltségeknél.

Az OTI a népe

Az emberi élet a legdrágább kincs a demokráciában. A felszabadulás óta megtanultuk, hogy ha életünket szebbé, jobbá akarjuk tenni, akkor munkánkkal, javainkkal fokozatosan kell tudnunk gazdálkodni. A tervszerű mezőgazdasági termelés és tervszerű ipari munka mellett tervszerűen kell foglalkozni népünk egészségével is.

Tény, hogy a népi demokráciában az OTI teljesen együtt dolgozik a népepl. Nem volt könnyű dolga, míg ezt az utat kiépítette. Sokszázezer dolgozó előtérletét kellett megváltoztatni, mert a régi OTI rossz emléke még mindig élt bennünk.

Igy az OTI szegedi körzetébe tartozó orvosok vasárnapi gyűsükön hangoztatták: a most meginduló munkaverseny legfontosabb feltétele, hogy az OTI-orvosok a lehető legjobban bánjanak a munkásbetegekkel. Az OTI a munkásosztály, a dolgozó parasztság, tehát az intézetet keresztül őket kell szolgálnia.

Vonatkozik ez az adminisztrációra is. Megszűnt már az a világ, hogy a betegnek nap-hosszat kellett várni a kis táp-pénzre, amit valósággal kegyként folyósítottak. Az OTI vezetősége, dr. Tököli József elvtárs, a »Kiváló munkáért« kitüntetett pénztárvezető irányításával messzemenő eredményeket ért el ezen a téren is, akárcsak az adminisztrációs kiadások csökkentésénél. Amennyit az ügyviteli kiadásoknál megtakarítanak, annyival gyarapodik a betegellátás előirányzata. Míg az 1947. évi kiadásoknál májusban 27,5 százalékkal megtakarítást értek el, júliusban már 56,5 százalékkal tartottak. Nem hiába lett az OTI szegedi szervezete az országos munkaverseny győztese. Kevesebbet telefonálnak, kevesebb a kiszállítás, az önköltség fokozatosan csökken; míg májusban 17 százalékkal sikerült lecsorítani, addig júliusban már 61 százalékkal tartottak.

A múltban a mezőgazdasági

munkásoknak csak öregségi és baleseti biztosításuk volt, ami azt jelentette, hogy ha öregségükre munkaképtelenekké váltak, havi 5 pengő járadékkal a zsebükből nyomoroghattak.

Vagy itt volt a tüdőbaj. Nem hiába nevezték népbetegségnek, hiszen a dolgozó kisemberek sorából szedte legtöbb áldozatát. Sok olyan foglalkozást ismerünk, amely elkerülhetetlenné tette a dolgozók megbetegedését a szellőzetlen, dohos, rossz levegőjű poros műhelyekben. Mindez természetesen az egészségügyi intézkedések hiányát mutatta. Kinek fájt az elmúlt rendszer urai közül, ha a dolgozó kisemberek sorait betegségek ritkították? Olcsó volt a munkaerő, olcsó volt az ember. Most felemelték a tüdőbeteg-biztosítottak kórházi ápolási idejét egyévről kétévire, a tüdőbeteg családtagokét 42 napról 6 hónapra.

Vállalta az OTI a fogpótlás részbeni költségeit: 4—11-ig terjedő fogpótlás esetén 25 százalékg, 11 fognál több pótlás esetében pedig 50 százalékg.

Ilyen az öregségi járadék kérdése. Ha van, aki igazán megérdemli, hogy öregkorában, mikor a számszám kihull a kezéből, biztonságban éljen, az az öreg munkás. A Szakszervezeti Tanács XVII. kongresszusa is napirendre tűzte az öregségi járadék kérdésének rendezését.

Még ebben az évben egyesül a MABI és az OTI, aminek szintén a beteg látja hasznát, mert azokat a hiányosságokat, amelyek egyes intézeteknél fennállottak, a másik jól pótolhatja.

Az OTI eddigi útjait, intézkedéseit, munkaversenyét mind azt bizonyítja, hogy a társadalombiztosító ma már valóban a munkásoké. Ha a múltból itt-ott még kísért is, de a szellem új, demokratikus és ez a szellem nemcsak száműzi a múlt rossz emlékeit, de megteremtí a teljesen új OTI-t, amely véglegesen és kizárólag csak a dolgozóké.

Nem lesz az idén szén-szünet az iskolákban

Dr. Sörös Jenő elvtárs tanfelügyelő jelentése szerint az iskolák államosítása után a nem állami tanszemélyzet állami létszámbavétele is mindezzel megtörtént, így a kultuszminiszter valamennyi szegedi volt községi tanítót és átvette és megfelelő fizetési osztályba sorolta, egyben a belterületi iskolák részére 10 ezer forint felszerelési segélyt utalt ki. A miniszter segélyéből padokat készítettek.

A tanfelügyelőség ott, ahol a szükség mutatkozott, a tanítói

létszámot szaporította. A tanfelügyelőség területén hét ilyen tanítói állás került betöltésre, köztük Pusztamérgesen. Az iskoláknak megfelelő mennyiségű tüzelőszert áll rendelkezésre, úgy, hogy az idei télen szén-szünet nem lesz.

A következő iskolák igazgatói állását töltötték be: Szeged-Alsóközpontba Zsák Józsefet; Szatymazra Bodó Istvánt; Csengelére Berta Györgyöt; Rószkára Tóth Józsefet nevezték ki.

Szegedi Állami Nemzeti Színház műsora

Kedden, 19-én 7 órakor: Csongor és Tünde. »U« bérlet 1. Szerdán, 20-án 7 órakor: Blanco Posnet színváltása. — Scapin csinyjei. »E« bérlet 3. előadása. Csütörtökön, 21-én 7 órakor: Csongor és Tünde. »S« bérlet 1.

Tájszínház műsora:

Október 22-én: Felsőközpont: SCAPIN CSINYJEI Október 24-én: Makó: IDEGEN GYERMEK

Még csak pár napig

Gombos—Leitner

15 tagú revütársulata

a RAFFAY-ban

Pazar kosztümök. Luxusadó nincs! Polgári árak! Műsor után dívoz-parádé.

Állami érdekeltségű vállalat

átképez és alkalmaz értelmiségi férfiakat és nőket akvizíciós munkára.

Politikailag igazoltak ajánlatai »Biztos jövő« jelige alatt a kiadéshivatalba kéretnek.

BUTORT mindenki vásárolhat

több havi részletre is

a Versenybutorraktárban a Főposta mellett

KAKUSZI, Kelemen-utca 11. Üzem: Kossuth L. -sgut 5.